

Putting Things in Perspective. Young People's Susceptibility to the Effects of Sexual Media Content

J.M.F. van Oosten

Nederlandse Samenvatting

De media waarmee jongeren opgroeien, zijn steeds meer doordrenkt met seksuele beelden. Werd het tonen van naakt en seksueel suggestief materiaal enkele decennia geleden nog als pornografisch gezien, tegenwoordig zijn dit soort beelden gangbaar in zowel films, tv-series, als muziekclips (Attwood, 2009; Callister, Stern, Coyne, Robinson, & Bennion, 2011; Månsson, Löfgren-Mårtenson, & Knudsen, 2007). Ook pornografie - oftewel foto's of films waarin geslachtsdelen, orale seks, of penetratie te zien zijn - is met de opkomst van het internet vrij toegankelijk geworden voor adolescenten (Kerstens & De Graaf, 2012; Peter & Valkenburg, 2011; Sørensen & Kjørholt, 2007). Het internet heeft daarnaast nog een andere ontwikkeling teweeggebracht: jongeren delen tegenwoordig veelvuldig foto's en andere informatie met elkaar op sociale media zoals Facebook, Twitter, Instagram en, tot voor kort, Hyves. Deze foto's worden vaak gekenmerkt door seksuele suggestiviteit: het plaatsen van een foto waarop de jongere in kwestie schaars gekleed is, sexy in de camera kijkt, of een seksueel suggestieve pose aanneemt, is populair onder jongeren op sociale media (Bailey, Steeves, Burkell, & Regan, 2013).

184

De bovengenoemde ontwikkelingen gaan gepaard met bezorgde geluiden vanuit de maatschappij. Ouders, leerkrachten en ook politici hebben zich nogal eens negatief uitgelaten over het gebrek aan realisme waarmee de media seksualiteit tentoonspreiden. Daarnaast zouden jongeren nog niet goed in staat zijn om onrealistische en stereotiepe seksuele inhoud in perspectief te plaatsen, met een negatieve invloed van deze inhoud op de seksuele ontwikkeling van jongeren tot gevolg (Hilkens, 2008; Ministerie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, 2008). Om te weten of deze zorgen gegrond zijn is het belangrijk te weten *welke* seksuele media effect hebben op jongeren, *waarop* ze effect hebben, en *waarom*. Daarnaast weten we dat niet alle jongeren op dezelfde manier reageren op seksuele media, waardoor het ook belangrijk is te weten *welke* jongeren het meest vatbaar zijn voor mogelijke effecten van seksuele media. Met dit proefschrift wordt getracht bij te dragen aan deze kennis.

De afgelopen decennia hebben verschillende onderzoekers zich gebogen over de vraag welke effecten seksuele media kunnen hebben op jongeren. Dit heeft geleid tot een indrukwekkende verzameling van kennis op dit gebied (zie

bijvoorbeeld Nikken, 2009; Owens, Behun, Manning, & Reid, 2012; Peter, 2013; Shafer, Bobkowski, & Brown, 2013). Er zijn echter nog enkele hiaten in de literatuur, die de aanleiding vormen voor dit proefschrift.

Ten eerste is de kennis op het gebied van de nieuwste vorm van seksuele media-inhoud, namelijk het plaatsen van en kijken naar sexy zelfpresentaties op sociale media, nog zeer beperkt. Dit proefschrift richt zich daarom op de effecten van online, sexy zelfpresentaties op de seksuele opvattingen en het seksuele gedrag van jongeren (Hoofdstuk 2) als ook op het effect op hun seksuele zelfbeeld (Hoofdstuk 3).

Ten tweede is er nog weinig bekend over welke jongeren meer of minder vatbaar zijn voor de effecten van seksuele inhoud in de media. Dit proefschrift richt zich daarom op individuele verschillen tussen jongeren als factoren die de effecten van seksuele media mogelijk kunnen beïnvloeden. Hieronder vallen bijvoorbeeld het geslacht van jongeren (Hoofdstuk 2, 3, en 4) en hun genderrol-oriëntatie – oftewel hoe jongeren denken dat jongens en meisjes zich horen te gedragen als het op seks en relaties aankomt (Hoofdstuk 5 en 6).

Een derde hiaat in de literatuur heeft betrekking op de manier waarop jongeren seksuele media ervaren. Uit onderzoek naar media-effecten is bekend dat er verschillende processen plaatsvinden wanneer men naar media kijkt, variërend tussen excitatieve (i.e., opwinding), affectieve (i.e., plezier) en cognitieve (i.e., kritisch denken) processen (Valkenburg & Peter, 2013). Er is echter nog weinig onderzoek gedaan naar de rol van dit soort processen in het ontstaan van mogelijke effecten van seksuele media op jongeren (Peter, 2013). Ook is nog vrijwel onbekend onder welke omstandigheden bepaalde processen precies ontstaan. In Hoofdstuk 4 en 6 van dit proefschrift worden daarom de processen (i.e., plezier en opwinding in Hoofdstuk 4 en kritisch denken in Hoofdstuk 6) onderzocht die kunnen ontstaan bij blootstelling aan seksuele media.

Tot slot richt dit proefschrift zich op twee mogelijke gevolgen van seksuele media die tot nu toe onderbelicht zijn gebleven in de literatuur, namelijk de gevolgen op stereotiepe denkbeelden over vrouwelijk seksueel gedrag (Hoofdstuk 4) en de gevolgen voor het seksuele zelfbeeld van jongeren (Hoofdstuk 3 en 5).

Dutch Summary

De studies in Hoofdstuk 2 t/m 5 zijn gebaseerd op vragenlijsten die zijn afgenomen bij Nederlandse jongeren tussen de 12 en 17 jaar. Hierbij is gebruikgemaakt van gerandomiseerde steekproeven uit een groter panel van onderzoeksbureau Veldkamp. Deze methode gaat problemen zoals zelfselectie en 'sneeuwbaaleffecten' tegen. Dit heeft geleid tot grote – tussen de 1000 en 2000 respondenten – en betrouwbare steekproeven die representatief zijn voor de Nederlandse bevolking. Omdat in dit onderzoek wordt gekeken naar de effecten van seksuele media, en met name de seksuele socialisatie door de media op de lange termijn, is er in de studies gekozen voor een longitudinale opzet. Een uitzondering hierop vormt Hoofdstuk 6, waarin door middel van een experiment wordt gekeken naar het verwerken van seksuele inhoud op de korte termijn. Aangezien het vanuit ethisch oogpunt lastig is adolescenten experimenteel bloot te stellen aan seksueel expliciet materiaal, is er voor de studie in Hoofdstuk 6 gebruik gemaakt van een steekproef van jong volwassen vrouwen (18-30 jaar), door middel van een online panel van PanelClix.

Belangrijkste Bevindingen en Theoretische Implicaties

Dit proefschrift leidt tot vier belangrijke conclusies. Ten eerste is gebleken dat de effecten van seksuele inhoud op sociale media verschillen van de invloed van seksuele inhoud in traditionele media. Waar seksuele inhoud in traditionele media een effect lijkt te hebben op stereotiepe seksuele opvattingen en seksueel gedrag lijkt de seksuele inhoud die jongeren zelf produceren op sociale media vooral een effect te hebben op hun seksuele gedrag (Hoofdstuk 2) en seksuele zelfbeeld (Hoofdstuk 3), maar niet op hun stereotiepe seksuele opvattingen. Een verklaring hiervoor zou kunnen zijn dat stereotiepe opvattingen die op sociale media getoond worden zowel positieve als negatieve feedback kunnen uitlokken (e.g., Bailey et al., 2013; Ringrose, 2011). De effecten van seksueel stereotiepe inhoud in de context van sociale media op de opvattingen van adolescenten kunnen hierdoor verminderen. Dit in tegenstelling tot traditionele media, die een meer eenzijdige seksuele boodschap tonen.

De bevinding dat sexy zelfpresentaties op sociale media invloed hebben op het seksuele gedrag en zelfbeeld van jongeren geeft echter aan dat deze vorm van seksuele media-inhoud één specifieke boodschap van andere seksuele media wel bevestigt: bezig zijn met seks en sexy gevonden worden behoren tot de

belangrijkste en sociaal meest vereiste aspecten in het leven van adolescenten (e.g., Ward, 2002, 2003). Het bevestigt ook de uitspraken van andere onderzoekers dat sociale media door jongeren worden gebruikt bij het ontwikkelen van hun seksualiteit (e.g., Shafer et al., 2013; Subrahmanyam, Smahel, & Greenfield, 2006).

Hieruit blijkt dat de seksuele inhoud die jongeren zelf via sociale media produceren en verspreiden een belangrijke invloed op jongeren kan hebben en dat deze vorm van seksuele media-inhoud meer aandacht in onderzoek verdient. Zo zou er meer onderzoek verricht kunnen worden naar welke eigenschappen van seksuele inhoud op sociale media nu zorgen voor een effect op jongeren en hoe dit precies verschilt van seksuele inhoud in meer traditionele media. Een grotere identificatie met online vrienden die seksuele beelden verspreiden op sociale media en een verhoogd realisme van deze beelden vergeleken met seksuele beelden in traditionele media zouden hierbij interessante mechanismen kunnen zijn.

Een tweede belangrijke conclusie is dat de effecten van seksuele media niet voor alle jongeren even sterk gelden. Of jongeren beïnvloed worden en op wat voor manier hangt af van de mate waarin de seksuele inhoud strookt met de opvattingen die jongeren al hebben over seks en met hun ervaringen in het dagelijks leven. Zo blijkt uit Hoofdstuk 4 dat effecten van seksuele muziekclips op opvattingen over vrouwelijk seksueel gedrag alleen opgaan voor meisjes, waarschijnlijk omdat zij meer dan jongens bezig zijn met hoe vrouwen zich horen te gedragen als het op seks aankomt en daardoor meer vatbaar zijn voor voorbeelden hiervan in de media. Uit Hoofdstuk 5 blijkt dat het kijken naar pornografie op internet tot een minder stabiel seksueel zelfbeeld leidt, maar alleen voor meisjes wiens genderrol-oriëntatie niet strookt met de pornografische inhoud. De genderrol-oriëntatie hield hier in dat deze meisjes en vrouwen het niet zo belangrijk vonden om seksueel aantrekkelijk gevonden te worden en dominant gedrag bij mannen minder accepteerden. Op eenzelfde manier waren jonge vrouwen kritischer ten opzichte van seksueel expliciet materiaal wanneer dit niet congruent was met hun genderrol-oriëntatie (Hoofdstuk 6).

Dutch Summary

Uit deze bevindingen blijkt dus dat de congruentie tussen de seksuele inhoud en de eigenschappen van het individu een belangrijke rol speelt bij de vatbaarheid van jongeren voor effecten van seksuele media. Het belang van deze congruentie is al door meerdere theorieën en modellen benadrukt (e.g., Confluence model, Kingston, Malamuth, Fedoroff, & Marshall, 2009; Malamuth, Addison, & Koss, 2000; Media Practice Model, Steele & Brown, 1995; DSMM, Valkenburg & Peter, 2013). Deze modellen voorspellen echter dat de effecten het sterkst zijn wanneer er een hoge mate van congruentie is, terwijl in Hoofdstuk 5 en 6 juist sterkere effecten van seksueel expliciet materiaal ontstonden wanneer de congruentie tussen media-inhoud en persoonlijke eigenschappen *laag* was.

Een verklaring voor het verschil in congruentie-effecten tussen eerder onderzoek en de bevindingen in dit proefschrift kan te maken hebben met het soort uitkomstmaat in het onderzoek. Eerdere onderzoeken vonden congruentie-effecten op seksuele opvattingen die overeenkwamen met de seksuele inhoud (bijvoorbeeld seksuele agressie, Kingston et al., 2009; Malamuth et al., 2000). In Hoofdstuk 5 en 6 werd echter gekeken naar uitkomstmaten die niet per se de specifieke inhoud van pornografie reflecteren, of juist tegen deze inhoud in gaan (i.e., onstabiel seksueel zelfbeeld, en kritische reacties ten opzichte van de seksuele inhoud). Het is dan ook aannemelijk dat hier vooral effecten van incongruentie plaatsvinden. Toekomstig onderzoek naar congruentie-effecten heeft er daarom baat bij stil te staan bij het soort uitkomstmaat.

Een derde conclusie die uit het onderzoek in dit proefschrift kan worden getrokken heeft betrekking op de processen die plaatsvinden tijdens het kijken naar seksuele media. Zo bleek in Hoofdstuk 4 dat effecten van seksuele muziekclips op seksueel stereotiepe opvattingen verklaard worden door de excitatieve en affectieve processen die plaatsvinden tijdens het kijken naar muziekclips: hoe opwindender en plezieriger jongeren, en vooral meisjes, seksuele muziekclips ervaren, hoe meer ze de stereotiepe denkbeelden over (vrouwelijk) seksueel gedrag uit deze clips overnemen. Aangezien opwindning en plezier de aandacht op de inhoud vergroten (Lang, 2009; Wright, 2011; Wright, Malamuth, & Donnerstein, 2012), lijkt hier een belangrijke rol weggelegd voor aandachtsprocessen. Dit blijkt ook uit Hoofdstuk 6, waar het bewust richten van

de aandacht op de (genderrol-stereotiepe) context van seksueel expliciet materiaal resulteerde in kritische reacties onder niet-hyperfeminine vrouwen.

Hieruit blijkt dat toekomstig onderzoek naar de effecten van seksuele media zich meer zou moeten richten op de invloed die aandacht heeft op deze effecten. De rol van aandacht is met name relevant vanwege de manier waarop veel jongeren tegenwoordig media gebruiken. Het mediagebruik van jongeren wordt namelijk gekenmerkt door multitasken, ofwel het gebruiken van meerdere soorten media (computer, TV, smartphone) tegelijkertijd (Jeong, Hwang, & Fishbein, 2010; Roberts & Foehr, 2008). Dit zorgt voor een verdeling van hun aandacht over verschillende soorten media (Lang, Bradley, Park, Shin, & Chung, 2006; Zhang, Jeong, & Fishbein, 2010). Er is nog weinig bekend over de invloed van multitasken op het ontstaan van media-effecten, al blijkt uit recent onderzoek dat de aandachtsprocessen die plaatsvinden tijdens multitasken invloed hebben op de manier waarop kijkers zich identificeren met een seksueel personage (Boot, Peter, & van Oosten, 2014a) en op wat ze zich kunnen herinneren van een seksuele scène (Boot, Peter, & van Oosten, 2014b). Deze bevindingen vragen in onderzoek naar de effecten van seksuele media op jongeren dus om meer nadruk op multitasken en de aandachtsprocessen die daarbij een rol spelen.

Tot slot hebben de bevindingen van dit proefschrift belangrijke implicaties voor onderzoek naar de gevolgen van blootstelling aan seksuele media op jongeren. Hoewel de maatschappelijke kritiek op seksuele media vaak betrekking heeft op de manier waarop vrouwelijke seksueel gedrag wordt afgebeeld en de negatieve invloed die dit kan hebben op het seksuele gedrag van meisjes (e.g., Hilken, 2008), is dit binnen de wetenschap nog weinig onderzocht. Hoofdstuk 4 van dit proefschrift toonde aan dat meisjes inderdaad stereotiepe denkbeelden over vrouwelijk seksueel gedrag (namelijk dat wanneer een meisje 'nee' zegt tegen seks zij eigenlijk 'ja' bedoelt) overnemen uit de media. Verder heeft dit proefschrift aangetoond dat seksuele media invloed kunnen hebben op het seksuele zelfbeeld van jongeren. Zo bleek uit Hoofdstuk 3 dat sexy zelfpresentatie op sociale media er voor zorgt dat het seksuele zelfbeeld (i.e., wild, sexy, verleidelijk en flirterig zijn) van jongeren belangrijker wordt voor wie zij zijn als persoon. Tegelijkertijd bleek uit Hoofdstuk 5 dat het kijken naar

seksueel expliciet materiaal op het internet kan leiden tot een minder stabiel seksueel zelfbeeld bij meisjes.

Hoewel onderzoekers een decennium geleden al spraken van het belang verder te kijken dan de invloed op seksuele attitudes en gedrag (e.g., Ward, 2002, 2003), zijn de studies in dit proefschrift één van de eersten waarin de invloed op het seksuele zelfbeeld wordt onderzocht. Uit de bevindingen van deze studies blijkt dat de effecten van seksuele media dieper kunnen reiken dan slechts het beïnvloeden van opvattingen over wat seks inhoudt en hoe het hoort te zijn. Sterker, dat het jongeren kan beïnvloeden in hun identiteitsontwikkeling en dus kan bepalen hoe zij worden als persoon. Uiteraard staan deze bevindingen nog in de kinderschoenen en behoeven zij replicatie, maar het wijst vooralsnog op een veelbelovende nieuwe weg die het onderzoek naar effecten van seksuele media op jongeren in kan slaan.

Praktische implicaties

Uit de bevindingen van dit proefschrift, alsook uit bevindingen van eerder onderzoek, blijkt dat jongeren beïnvloed worden door de seksuele beelden die zij tegenkomen in de media. Hoe kunnen ouders, leerkrachten en (andere) seksuele voorlichters jongeren nu leren seksuele media in perspectief te plaatsen? Allereerst moet men zich er bewust van zijn dat het niet alleen de seksuele beelden in traditionele media zijn die invloed hebben op jongeren, maar dat de seksuele inhoud die jongeren zelf produceren en verspreiden op sociale media ook een belangrijke invloed heeft op hun seksuele gedrag en zelfbeeld. Het is dan ook belangrijk het seksuele gedrag van jongeren op sociale media in de gaten te houden en dan met name het seksuele zelfbeeld van jongeren te polsen. Hoe belangrijk is dit zelfbeeld voor wie zij zijn of willen zijn en hoe belangrijk zijn andere aspecten van hun identiteit, zoals hun academisch of artistiek zelfbeeld, of hun zelfbeeld als vriend of vriendin, zoon of dochter, broer of zus?

Daarnaast is het belangrijk te beseffen dat de effecten van seksuele media-inhoud vaak klein zijn en dus niet als enige van invloed op jongeren. De invloed van ouders, vriendjes en vriendinnetjes en seksuele voorlichting op school zijn ook van groot belang in de seksuele ontwikkeling van jongeren. Hieraan gerelateerd is de bevinding dat de opvattingen over seks en de genderrollen die

jongeren van huis uit meekrijgen een belangrijke factor spelen in de ontvankelijkheid van jongeren voor de effecten van seksuele media. Dit kan ouders en leerkrachten ook helpen om de meest kwetsbare groep jongeren te identificeren. Het lijkt dat vooral meisjes hierbij aandacht verdienen en dat hier met name moet worden gelet op de mate waarin meisjes het belangrijk vinden om seksueel aantrekkelijk gevonden te worden en dominant gedrag van jongens accepteren (i.e., de mate van hypervrouwelijke genderrol-oriëntatie).

De bevindingen in dit proefschrift hebben ook implicaties voor interventies om jongeren te leren seksuele media-inhoud in perspectief te zien. In plaats van seksuele media in het algemeen als 'niet realistisch' te bestempelen, zoals nu vaak gedaan wordt (Sørensen, 2007), kan er meer worden ingegaan op de genderrol-stereotiepe inhoud. Ook kan er hierbij meer rekening worden gehouden met de genderrol-oriëntatie van jongeren zelf. Daarnaast zou er meer aandacht besteedt kunnen worden aan de manier waarop jongeren seksuele media verwerken en de rol die aandacht hierbij speelt. Zo zou het bewust richten van de aandacht op de context van seksuele media-inhoud kunnen helpen om jongeren kritischer te laten kijken naar dat wat ze zien.

Literatuur

- Attwood, F. (2009). Introduction. In F. Attwood (Ed.), *Mainstreaming sex: The sexualisation of Western culture* (pp. xii–xxiv). London, UK: I.B.Tauris.
- Bailey, J., Steeves, V., Burkell, J., & Regan, P. (2013). Negotiating with gender stereotypes on social networking sites: From “bicycle face” to Facebook. *Journal of Communication Inquiry, 37*, 91–112. doi:10.1177/0196859912473777
- Boot, I., Peter, J., & van Oosten, J. M. F. (2014a). Impersonal sex orientation and multitasking influence the effect of sexual media content on involvement with a sexual character. *Media Psychology, 17*, 55–77. doi:10.1080/15213269.2012.742358
- Boot, I., Peter, J., & van Oosten, J. M. F. (2014b). Understanding the effects of multitasking on processing sexual media: The influence of controlled attention on non-sexual memory. *Unpublished Manuscript*.
- Callister, M., Stern, L. A., Coyne, S. M., Robinson, T., & Bennion, E. (2011). Evaluation of sexual content in teen-centered films from 1980 to 2007. *Mass Communication and Society, 14*, 454–474. doi: 10.1080/15205436.2010.500446
- Hilkens, M. (2008). *McSex: De pornificatie van onze samenleving*. Amsterdam, The Netherlands: L. J. Veen.
- Jeong, S., Hwang, Y., & Fishbein, M. (2010). Effects of exposure to sexual content in the media on adolescent sexual behaviors: The moderating role of multitasking with media. *Media Psychology, 13*, 222–242. doi:10.1080/15213269.2010.502872
- Kerstens, J., & De Graaf, H. (2012). Jongeren en online seksuele activiteiten. In J. Kersten & W. Stol (Eds.), *Jeugd en cybersafety. Online slachtoffer- en ouderschap onder Nederlandse jongeren*. (pp. 135–180). The Hague, The Netherlands: Boom Lemma Uitgevers.
- Kingston, D. A., Malamuth, N. M., Fedoroff, P., & Marshall, W. L. (2009). The importance of individual differences in pornography use: Theoretical perspectives and implications for treating sexual offenders. *Journal of Sex Research, 46*, 216–232. doi:10.1080/00224490902747701
- Lang, A. (2009). The limited capacity model of motivated mediated message processing. In R. Nabi & M. Oliver (Eds.), *The Sage handbook of media processes and effects* (pp. 193–204). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Lang, A., Bradley, S. D., Park, B., Shin, M., & Chung, Y. (2006). Parsing the resource pie: Using STRTs to measure attention to mediated messages. *Media Psychology, 8*, 369–394. doi:10.1207/s1532785xmp0804_3
- Malamuth, N. M., Addison, T., & Koss, M. (2000). Pornography and sexual aggression: Are there reliable effects and can we understand them? *Annual Review of Sex Research, 11*, 26–91. doi:10.1080/10532528.2000.10559784
- Månsson, S.-A., Löfgren-Mårtenson, L., & Knudsen, S. V. (2007). Introduction. In S. V. Knudsen, L. Löfgren-Mårtenson, & S.-A. Månsson (Eds.), *Generation P? Youth,*

- gender and pornography* (pp. 8 – 18). Copenhagen, Denmark: Danish School of Education Press.
- Ministerie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2008). *Nota "Meerkansen voor vrouwen; Emancipatiebeleid 2008-2011."* The Hague, The Netherlands. Retrieved September 2014, from <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/notas/2007/09/28/nota-meerkansen-voor-vrouwen-emancipatiebeleid-2008-2011.html>
- Nikken, P. (2009). Seksualisering en de jeugd van tegenwoordig: De media als zondebok. *Tijdschrift Voor Seksuologie*, *33*, 84–96.
- Owens, E. W., Behun, R. J., Manning, J. C., & Reid, R. C. (2012). The impact of Internet pornography on adolescents: A review of the research. *Sexual Addiction & Compulsivity*, *19*, 99–122. doi:10.1080/10720162.2012.660431
- Peter, J. (2013). Media and sexual development. In D. Lemish (Ed.), *The Routledge international handbook of children, adolescents and media*. Abingdon, UK: Routledge.
- Peter, J., & Valkenburg, P. M. (2011). The use of sexually explicit internet material and its antecedents: A longitudinal comparison of adolescents and adults. *Archives of Sexual Behavior*, *40*, 1015–1025. doi:10.1007/s10508-010-9644-x
- Ringrose, J. (2011). Are you sexy, flirty or a slut? Exploring "sexualization" and how teen girls perform/negotiate digital sexual identity on social networking sites. In R. Gill & C. Scharff (Eds.), *New femininities: Postfeminism, neoliberalism and subjectivity* (pp. 99–116). London, UK: Palgrave.
- Roberts, D. F., & Foehr, U. G. (2008). Trends in media use. *The Future of Children*, *18*, 11–37.
- Shafer, A., Bobkowski, P., & Brown, J. D. (2013). Sexual media practice: How adolescents select, engage with, and are affected by sexual media. In K. E. Dill (Ed.), *The Oxford handbook of media psychology* (pp. 223–251). New York, NY: Oxford University Press.
- Sørensen, A. D. (2007). "Porno-chic" - sex and mainstreaming of pornography in mass culture. In S. V. Knudsen, L. Lögren-Martenson, & S.-A. Mansson (Eds.), *Generation P? Youth, gender and pornography* (pp. 21–32). Copenhagen, Denmark: Danish School of Education Press.
- Subrahmanyam, K., Smahel, D., & Greenfield, P. (2006). Connecting developmental constructions to the internet: Identity presentation and sexual exploration in online teen chat rooms. *Developmental Psychology*, *42*, 395–406. doi:10.1037/0012-1649.42.3.395
- Valkenburg, P. M., & Peter, J. (2013). The differential susceptibility to media effects model. *Journal of Communication*, *63*, 221–243. doi:10.1111/jcom.12024
- Ward, L. M. (2002). Does television exposure affect emerging adults' attitudes and assumptions about sexual relationships? Correlational and experimental

Dutch Summary

confirmation. *Journal of Youth and Adolescence*, 31, 1–15.

doi:10.1023/A:1014068031532

- Ward, L. M. (2003). Understanding the role of entertainment media in the sexual socialization of American youth: A review of empirical research. *Developmental Review*, 23, 347–388. doi:10.1016/S0273-2297(03)00013-3
- Wright, P. J. (2011). Mass media effects on youth sexual behavior. *Communication Yearbook*, 35 (pp. 343– 386).
- Wright, P., Malamuth, N., & Donnerstein, E. (2012). Research on sex in the media: What do we know about effects on children and adolescents? In D. Singer & J. Singer (Eds.), *Handbook of children and the media* (2nd ed., pp. 273–302). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Zhang, W., Jeong, S. H., & Fishbein, M. (2010). Situational factors competing for attention. *Journal of Media Psychology*, 22, 2–13. doi:10.1027/1864-1105/a000002

